

Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie gminy Supraśl za rok 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku realizuje monitoring parametrów grupy A, monitoring parametrów grupy B oraz monitoring substancji promieniotwórczych w wodociągach i indywidualnych ujęciach wody znajdujących się na terenie gminy Supraśl.

1. Są to następujące wodociągi:

- Supraśl,
- Grabówka,
- Ogrodniczki,
- Sokołda,
- Białystok,
- indywidualne ujęcie wody Nadleśnictwo Supraśl,
- indywidualne ujęcie wody SM Krokus Sobolewo,
- indywidualne ujęcie wody w obiekcie Pięć Dębów w Supraślu,
- indywidualne ujęcie wody Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach,
- indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Sokołda w Kopnej Górze.

2. Przedsiębiorstwa wodociągowe odpowiedzialne za jakość wody:

- Komunalny Zakład Budżetowy w Supraślu, ul. Zielona 5, 16-030 Supraśl;
- Nadleśnictwo Supraśl, ul. Podsupraśl 8, 16-030 Supraśl;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa "KROKUS" w Dobrzyniówce, Dobrzyniówka 65, 16-060 Zabłudów;
- Pięć Dębów J. Skurski, T. Skurski, Rymarka 7, 16-030 Supraśl;
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łażniach, Łażnie 23;
- Wodociągi Białostockie Sp. z o. o., ul. Młynowa 52/1, 15-404 Białystok.

3. Obsługiwane miejscowości:

- wodociąg Supraśl – Supraśl;
- wodociąg Grabówka – Grabówka, Henrykowo, Sobolewo, Zaścianki, Sowlany;
- wodociąg Ogrodniczki – Ciasne, Karakule, Ogrodniczki;
- wodociąg Sokołda – Sokołda, Kozły Kolonia, Podsokołda;
- indywidualne ujęcie wody Nadleśnictwo Supraśl – Supraśl (częściowo);
- indywidualne ujęcie wody SM Krokus Sobolewo – Sobolewo (częściowo);
- indywidualne ujęcie wody w obiekcie Pięć Dębów w Supraślu – zaopatruje pracowników i gości hotelowych;
- indywidualne ujęcie wody Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach – zaopatruje pracowników i podopiecznych domu samopomocy;
- indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Sokołda w Kopnej Górze – zaopatruje pracowników leśnictwa;
- wodociąg Białystok – Zaścianki (częściowo).

4. Liczba ludności zaopatrywana przez ww. wodociągi:
- wodociąg Supraśl – 4275 osób;
  - wodociąg Grabówka – 8533 osoby;
  - wodociąg Ogrodniczki – 1788 osób;
  - wodociąg Sokołda – 5 osób;
  - indywidualne ujęcie wody Nadleśnictwo Supraśl – 92 osoby;
  - indywidualne ujęcie wody SM Krokus Sobolewo – 101 osób;
  - indywidualne ujęcie wody w obiekcie Pięć Dębów w Supraślu – zaopatruje pracowników i gości hotelowych;
  - indywidualne ujęcie wody Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach – zaopatruje pracowników i podopiecznych domu samopomocy;
  - indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Sokołda w Kopnej Górze – zaopatruje pracowników leśnictwa;
  - wodociąg Białystok – 55 osób.
5. Liczba zbadanych w ciągu roku próbek wody w poszczególnych wodociągach oraz jej jakość:
- **wodociąg Supraśl** – 6 próbek wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody - monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy A). Wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania.
  - **wodociąg Grabówka** – 9 próbek wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (8 próbek wody - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody - monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy B). W jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie amonowego jonu. Administrator wodociągu po przeprowadzeniu działań naprawczych przedstawił wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania.
  - **wodociąg Ogrodniczki** – 6 próbek wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (5 próbek wody - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody - monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy A). W jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h. Woda była warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi; administrator wodociągu po przeprowadzeniu działań naprawczych przedstawił wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość. Pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania.
  - **wodociąg Sokołda** – 2 próbki wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody - monitoring parametrów grupy A) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy A); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania.
  - **indywidualne ujęcie wody Nadleśnictwo Supraśl** – 3 próbki wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody - monitoring parametrów grupy A oraz 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B). Jedna próbka wody wykazała obecność bakterii grupy coli; stwierdzono brak przydatności wody do spożycia przez ludzi. Pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania.
  - **indywidualne ujęcie wody SM Krokus Sobolewo** – 3 próbek wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody - monitoring parametrów grupy A oraz 1 próbka wody - monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy B). Wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania.

– **indywidualne ujęcie wody w obiekcie Pięć Dębów w Supraślu** – 3 próbki wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody - monitoring parametrów grupy A oraz 1 próbka wody - monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy B); w jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie bakterii grupy coli oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h; stwierdzono brak przydatności wody do spożycia przez ludzi; w drugiej próbce stwierdzono ponadnormatywną zawartość azotanów, bromianów, sumy chloranów i chlorynów, chloroformu oraz nieakceptowalny zapach; woda była warunkowo dopuszczona do spożycia; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania.

– **indywidualne ujęcie wody Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach** – 3 próbki wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka - monitoring parametrów grupy B oraz 1 próbka wody - monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (monitoring parametrów grupy A); w jednej próbce stwierdzono ponadnormatywną zawartość jonu amonu oraz manganu; woda była warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania.

– **indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Sokółda w Kopnej Górze** – zaopatruje pracowników leśnictwa – 2 próbki wody przez właściciela indywidualnego ujęcia wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody - monitoring parametrów grupy A); wszystkie próbki wody spełniały obowiązujące wymagania; właściciel ww. ujęcia wody nie pobrał do badań 1 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy B (według oświadczenia strony ujęcie było nieczynne do końca 2023 roku).

– **wodociąg Białystok** – nie pobierano próbek wody na terenie gminy Supraśl.

W przypadku niewłaściwej jakości wody, po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora wodociągu lub właściciela indywidualnego ujęcia wody, każdorazowo była pobierana próbka wody w ramach kontroli sprawdzającej przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

Lp.	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji [m ³ /doba]	Jakość wody Stan na 31.12.2023 r.	Przekroczone wartości parametrów (w ciągu roku)	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Uzdatnianie wody (metody)
1.	wodociąg Supraśl	550,1	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, filtracja
2.	wodociąg Grabówka	1061,3	przydatna do spożycia	jon amonu – 22 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję umarzającą, strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość	zwiększono napowietrzanie wody surowej	napowietrzanie, filtracja
3.	wodociąg Ogrodniczki	210,6	przydatna do spożycia	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h – 4 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję umarzającą, strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość	płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odzelenianie
4.	wodociąg Sokółda	1,1	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odzelenianie
5.	indywidualne ujęcie wody Nadleśnictwo Supraśl	6,27	przydatna do spożycia	bakterie grupy coli -12 dni, ogólna liczba mikroorganizmów	woda była dwukrotnie kwestionowana, wydano jedną	płukanie i dezynfekcja instalacji wodociągowej	brak

				w 22°C po 72 h - 28 dni	decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi oraz jedną decyzję nakazującą, strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzający jej właściwą jakość		
6.	indywidualne ujęcie wody SM Krokus Sobolewo	10,02	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie
7.	indywidualne ujęcie wody w obiekcie Pięc Dębów w Supraślu	4	woda warunkowo przydatna do spożycia z uwagi na ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów	azotany - 49 dni, bromiany – 49 dni, THM – 49 dni, chloroform - 49, suma chloranów i chlorynów -80 dni, zapach – 49 dni, bakterie grupy coli – 9 dni, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h - 34 dni	woda była trzykrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość; postępowanie administracyjne dotyczące ponadnormatywnej zawartości azotanów, bromianów, sumy chloranów i chlorynów, chloroformu oraz nieakceptowalnego zapachu, decyzja administracyjna zostanie wydana w 2024 r. oraz drugie postępowanie w sprawie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h, decyzja administracyjna zostanie wydana w 2024 r.	płukanie i dezynfekcja sieci wodociągowej	brak
8.	indywidualne ujęcie wody Powiatowego Domu Samopomocy w Łażniach	1,34	woda warunkowo przydatna do spożycia z uwagi na ponadnormatywny mangan oraz jon amonu	mangan - 365 dni, jon amonu – 95 dni	woda była dwukrotnie kwestionowana (w tym jeden wynik z 2022 r.), wydano dwie decyzje nakazujące; strona nie przedstawiła wyników badania wody potwierdzających jej właściwą jakość;	nie przedstawiono	napowietrzanie, odżelazianie
9.	indywidualne ujęcie wody Leśnictwo Sokoła w Kopnej Górze	0,1	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	brak
10.	Wodociąg Białystok	4,7	przydatna do spożycia	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	stacja uzdatniania wody Pietrasze – Wasilków: utlenianie wstępne, filtracja, koagulacja objętościowa, ozonowanie

							pośrednie, sorpcja, dezynfekcja; stacja uzdatniania wody Jurowce: utlenianie wstępne, filtracja, dezynfekcja

6. Wpływ ponadnormatywnych parametrów na zdrowie.

Bakterie grupy coli nie powinny występować w dostarczanej wodzie. Ich obecność może wynikać z nieodpowiedniego uzdatnienia wody lub wtórnego jej zanieczyszczenia. Wskazuje na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Drobnoustroje obecne w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą być przyczyną dolegliwości żołądkowo-jelitowych.

Ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72 h nie stanowi zagrożenia dla osób zdrowych, może natomiast stawać się przyczyną zachorowań w szczególnych warunkach, u osób z obniżoną odpornością różnego pochodzenia. Może wynikać z nieodpowiedniego uzdatnienia wody lub wtórnego jej zanieczyszczenia.

Podwyższona zawartość azotanów w wodzie może powodować methemoglobinemię u niemowląt karmionych butelką.

Podwyższona zawartość bromianów w wodzie do spożycia może skutkować podrażnieniem przewodu pokarmowego oraz depresją ośrodkowego układu nerwowego. Chlorany i chloryny to związki mogące pojawić się w wodzie do spożycia w związku z wykorzystywaniem do dezynfekcji dwutlenku chloru. Związki te są ubocznymi produktami dezynfekcji. Znaczenie zdrowotne przekroczenia powyższych parametrów w wodzie do spożycia przez ludzi nie jest w pełni wyjaśnione, lecz dotychczasowe badania wskazują, że związki te jako silne utleniacze mogą powodować zmiany we krwi. Suma THM (Trihalometany) powstają w wyniku chlorowania zawartych w wodzie surowej substancji organicznych, a chloroform jest głównym ubocznym efektem dezynfekcji obecnym w chlorowanej wodzie do picia. Ww. przekroczenia wartości parametrycznych na poziomie jak we wskazanym indywidualnym ujęciu wody były krótkotrwałe i nie miały bezpośredniego wpływu na zdrowie.

Niewłaściwy zapach występujący w ww. indywidualnym ujęciu wody nie miał bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów.

Jon amonu występuje w tych wodociągach jako składnik naturalny w wodzie surowej. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia WHO, jon amonu pochodzenia naturalnego nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie.

Ponadnormatywny mangan występujący na poziomie jak w ww. wodociągu może wpływać na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

7. Zgłoszone reakcje niepożądane – nie zgłoszono reakcji niepożądanych.

Po przeanalizowaniu wyników oceny jakości wody za rok 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku nie stwierdza zagrożeń dla mieszkańców gminy Supraśl w związku z zaopatrzeniem jej mieszkańców w wodę przez wodociągi: Supraśl, Grabówka, Ogrodniczki, Sokołda, Białystok oraz indywidualne ujęcia wody: Nadleśnictwa Supraśl, Spółdzielni Mieszkaniowej „Krokus” Sobolewo, obiektu noclegowego Pięć Dębów w Supraślu oraz Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach oraz Leśnictwa Sokołda w Kopnej Górze.

**ZASTĘPCA PAŃSTWOWEGO
POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO
w Białymstoku
Urszula Połowianiuk
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/**